

Η Ελλάδα μᾶς πληγώνει

του Νικ. Α. Γ. Λιναρδάτου

«Σέ όλη τήν Ελλάδα ή κατάσταση μέσα στους τόπους δουλειάς έχει γίνει "Νταχάου" γιά τους εργαζόμενους... Ένα "Νταχάου" έχουν γίνει οι τόποι δουλειάς». Ειπώθηκε πρόσφατα στή Βουλή τών Έλλήνων στή συνεδρίαση τής 19ης τού μηνός. Τό είπε μέ πολλή σοβαρότητα ή γενική γραμματέας τού ΚουΚουΕ. Σκέφτομαι πώς κάποιο σύστημα πρέπει νά βρεθεί νά άπαντώνται διάφορες τέτοιες ανακρίβειες καί άσήκωτες ύπερβολές. Ίσως οι πρέσβειρες καλής θελήσεως τού εϋ άγωνίζεσθαι π.χ. Άγώνας είναι κι αυτός γιά τήν άλήθεια. Καί οι πρέσβειρες είναι άποτελεσματικές (βλέπε περιστατικά Θάνου, Κεντέρη, Χαλκιά, Τσουμελέκα κ.ο.κ.).

Μιά όμως καί αυτά είναι μελλοντικά σχέδια, θά επιχειρήσω πρός τό παρόν νά περιμαζέψω διάφορες καταγραφές χαρακτηριστικών τής σημερινής Ελλάδος. Από ξένους οργανισμούς καί οργανώσεις, πού δέν έχουν κανένα λόγο νά θέλουν νά ώραιοποιήσουν ή νά παραμορφώσουν τήν εικόνα μιάς τρίτης χώρας: μιάς καταστάσεως. Έτσι θά φανεί ή ύπερβολή τής κυρίας Άλέκας Παπαρήγα.

1. Αρχινώ μέ τόν Δείκτη Παγκόσμιας Ποιότητας Ζωής (The Economist Worldwide Quality-of-life Index). Καταρτίζεται από τήν Μονάδα Πληροφοριών τού έγκυρου παγκόσμιας κυκλοφορίας περιοδικού «Economist». Κριτήρια: Κατά κεφαλήν εισόδημα, υγεία, πολιτική σταθερότητα, ασφάλεια, οίκογενειακή ζωή, κοινοτική ζωή, κλίμα καί γεωγραφία, σιγουριά εργασίας, πολιτικές καί κοινωνικές έλευθερίες, ίσότητα φύλων. Η Ελλάδα στήν 22η θέση μεταξύ 111 έθνών (στοιχεία 2005). Πάνω από Γαλλία, Γερμανία, Μεγάλη Βρετανία.

2. Δείκτης Ανθρώπινης Αναπτύξεως (Human Development Index) τού ΟΗΕ. Κριτήρια: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ, προσδόκιμο ζωής, ποσοστό έγγραμμάτων. Η χώρα μας στή 18η θέση, μεταξύ 177 (2006).

3. Ακαθάριστο Έγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ). Κατά τό Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στήν 28η θέση μέ 313.806 έκατ. δολάρια (2007). ΑΕΠ σέ ίσοτιμία αγοραστικής δυνάμεως: στήν 27η θέση κατά τό ΔΝΤ: στήν 21η θέση κατά τήν Παγκόσμια Τράπεζα (2007).

4. Δείκτης Οικονομικής Έλευθερίας (Index of Economic Freedom). Καταρτίζεται από τήν Wall Street Journal καί τή Heritage Foundation (συντηρητικό think tank). Κριτήρια: Απόλυτο δικαίωμα ιδιοκτησίας: δυνατότητα άπόλυτης έλευθερίας κινήσεως εργασίας, κεφαλαίων, αγαθών: άπόλυτη άπουσία καταπίεσεως ή περιορισμού τής οικονομικής έλευθερίας. Στήν 80ή θέση μεταξύ 157 χωρών (2008).

5. Παγκόσμια Αναφορά Ανταγωνιστικότητας (Global Competitiveness Report) τού World Economic Forum (μή κερδοσκοπική διεθνής όργάνωση μέ έδρα τήν Έλβετία καί μόνο «ή επιχειρηματικότητα γιά τό παγκόσμιο δημόσιο συμφέρον»). Στήν 67η θέση μεταξύ 134 έθνών (2008). Νά μήν παραζοριζόμαστε κιόλας.

6. Δείκτης Περιβαλλοντικής Επιδόσεως (Environmental Performance Index). Καταρτίζεται από τά πανεπιστήμια Yale καί Columbia. Η Ελλάδα στήν 44η θέση μεταξύ 149 χωρών. Πάντως προηγούμαστε Όλλανδίας, Βελγίου καί Κύπρου.

8. Δείκτης Αντιλήψεως Διαφθοράς (Corruption Perception Index). Γνωστός τής Transparency International. Στήν 52η θέση μεταξύ 180 (2008).

9. Κατά τήν Παγκόσμια Όργάνωση Υγείας: Στήν Ελλάδα ό αριθμός τών αυτοκτονιών ανά 100.000 κατοίκους κατ' έτος (2006) είναι 3,5. Συγκριτικά: Γερμανία 13: ΗΠΑ 11: Ιταλία 7,1: Κούβα 12,4. Όχι καί τόσο άσχημα. Οι Έλληνες δέν φαίνονται καί τόσο άπελπισμένοι: όσο οι έγκλειστοι τού Νταχάου: ή οι ύπήκοοι τού Φιντέλ Κάστρο.

Γιατί τά άράδιασα όλα αυτά; Φυσική άπορία. Τι σημαίνουν πώς έρμηνεύονται. Αντιφατικά, άλληλοσυγκρουόμενα, άλληλοαναιρούμενα. Δέν βγάζει κανείς νόημα. Έγώ, παρ' όλα αυτά, θά ρισκάρω μία προσπάθεια κατανόησης: Καλοζωισμένοι τά τελευταία χρόνια έχασαμε τήν αίσθηση τής πραγματικότητας. Έλησμονήσαμε πώς ζει ό κόσμος: πώς επιβιώνει. Σήμερα τά πράγματα έχουν δυσκολέψει πολύ. Έχει άνατραπεί ή παγκόσμια οικονομική ίσορροπία. Έκατοντάδες έκατομμύρια Κινέζων, Ινδών καί άλλων μπαίνουν στήν παγκόσμια αγορά εργασίας. Άετονύχηδες έπωφελούνται. Πώς αντίδρας; Χρειάζεται, λέω, σύμπνοια, μετριοπάθεια: δουλειά: δουλειά καί άγώνας: στοχασμός, φαντασία, τόλμη, ρίσκο, διάθεση γιά περιπέτεια. Τήν περιπέτεια τής ζωής. Τήν όδυσσειακή αντίληψη γιά τή ζωή. Ό μέσα μας (τών Έλλήνων) Όδυσσεάς είναι νεκρός. Τόν έδολοφόνησε ή διαμορφωθείσα τίς τελευταίες δεκαετίες δημοσιοϋπαλληλική ψυχοσύνθεση καί νοοτροπία τής έλλαδικής κοινωνίας.

Έφτάσαμε σέ επίπεδο καλοζωίας μεταξύ τών πρώτων. Σάν από θαύμα. Χώρα άνεπτυγμένη: άλλά χωρίς βάθος: στόν άέρα. Μέ άλόγιστη μοιρασιά τών εύρωπαϊκών χρημάτων, έπιδοτήσεων, έπιχορηγήσεων, πού προσορίζονταν γιά τή δημιουργία ύποδομών. Τά ρίξαμε στήν κατανάλωση. Καί μέ ύπέμετρο κρατικό δανεισμό: γιά ψηφοθηρία. Άποτέλεσμα: όλοι έναντιόν όλων. Ποιός θά πρωταρπάξει. Τά κεκτημένα άπαραβίαστα. Οι άγρότες κόβουν τήν Ελλάδα. Καί γαία πυρί μειχθήτω.

Έτσι ξεμείναμε από κινητήρια δύναμη. Τελειώνουν τά χαριστικά. Ξεμένουμε από ζωτική όρμη: αυτό πού έλεγε élan vital ό Henri Bergson. Άνόητοι καί έπιλήσμονες επιχειρούμε νά πιάσουμε κολυμπώντας τό πλοίο πού φεύγει. Ανίκανοι νά κινησουμε τά καράβια. Φοβάμαι πώς, άν δέν αλλάξουμε, θά πνιγοϋμε.

Ός κατάληξη, ένα άλμα από τήν πεζότητα τών αριθμών στήν ύποβλητική ποίηση τού Σεφέρη: «Κι άν όρώμεν άνθούν πελάγος Αίγαίον νεκρούς, / είναι εκείνοι πού θέλησαν νά πιάσουν τό μεγάλο καράβι μέ τό κούμπι / εκείνοι πού βαρέθηκαν νά περιμένουν τά καράβια πού δέν μπορούν νά κινήσουν... / Σφυρίζουν τά καράβια τώρα πού βραδιάζει στόν Πειραιά, / σφυρίζουν, όλοένα σφυρίζουν, μά δέν κουνιέται κανένας άργάτης... / Ό καπετάνιος μένει μαρμαρωμένος μέσ στ' άσπρα καί στά χρυσά... / Όπου κι άν ταξιδέψω ή Ελλάδα μέ πληγώνει...».